

Η ΝΗΣΟΣ ΜΕΛΙΤΗ.

ΖΩΑ.

[Συνέχεια από Σελ. 116.]

ΑΓΡΙΑ ζῶα δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν Μελίτην, καί, διὰ τὴν σπάνιν τῶν νομῶν, τρέφονται ὀλιγώτατα βοσκήματα. Οἱ βόες εἰσάγονται ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐκ τῆς Βαρβαρίας. Οἱ ἵπποι ὡσαύτως εἰσάγονται, ἀλλὰ τινες ἡμίονοι γεννῶνται εἰς τὴν νῆσον, οἱ δὲ ὄνοι τῆς Μελίτης καὶ τῆς Γαύλου ὑπῆρξαν πάντοτε περίφημοι διὰ τὴν δύναμιν καὶ τὸ κάλλος των· οὗτοι ἀγοράζονται ἀκριβώτατα δι' ἐξαγωγήν. Αἱ αἶγες ὡσαύτως εἶναι γέννημα καὶ θρέμμα τῆς νήσου, καὶ τιμῶνται διὰ τὴν ποσότητα τοῦ γάλακτος αὐτῶν. Φαρμακερὰ ἔρπετα δὲν ὑπάρχουσιν. Οἱ ἰχθύες εἶναι ἀφθονοί.

ΔΡΟΜΟΙ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΟΧΑΣ.

Οἱ δρόμοι τῆς Μελίτης καὶ τῆς Γαύλου εἶναι γενικῶς ἄριστοι, συγκοινωνοῦντες μετ' ὅλων τῶν μερῶν ἐκάστης νήσου· ἡ Ἀγγλικὴ ἀρχὴ δεικνύει μεγάλην ἐπιμέλειαν περὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο.

Ἡ χλόη εἰς τὰς ἐξοχὰς εἶναι πολλὰ περιορισμένη καὶ τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν διάρκειαν· οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ὁδοιπόρου δὲν ἀπαντῶσιν εἰμὴ ἀναριθμήτους χαμηλοὺς τοίχους, ὀλίγας τινὰς συκάς, κεκαλυμμένας καὶ αὐτὰς ἀπὸ λεπτὸν κονιορτὸν εἰς τὸ διάστημα τοῦ θέρους, αἰθαλεῖς κερατείας τῆδε κάκεισε, καὶ τὸν κάκτον, ἢ συκὴν τῆς Ἰνδίας, ὅστις βλαστάνει ἐν ἀφθονίᾳ.

ΚΛΙΜΑ.

Ἐνίοτε εἰς τὸ διάστημα τοῦ καλοκαιρίου ἡ θερμότης εἶναι σχεδὸν ἀνυπόφορος· ἀλλ' αἱ οἰκίαι εἶναι εὐρύχωροι καὶ καλοκτισμένοι ἀπὸ πέτραν, μάλιστα εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Κατὰ τοῦτο ἡ Βαλλέττα ὑπερέχει τὰς πλείστας πόλεις τῆς Εὐρώπης. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ ἐνιαυτοῦ ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶναι τόσο ἀψυρία, ὥστε καθιστάνει λαμπρὸν καὶ ζωηρὸν πᾶν ἀντικείμενον. Ἡ κορυφὴ τῆς Αἴτνης βλέπεται κάποτε εὐκρινῶς ὁπότεν ἀνατέλλῃ ἡ δὴ ὁ ἥλιος, καίτοι ἀπέχουσα 128 μίλια.—Περὶ τοῦ κλίματος τῆς Μελίτης κάμνει τὰς ἐφεξῆς παρατηρήσεις ἰατρός τις, πολὺν χρόνον ἐν αὐτῇ διατρίψας:—“ Πολλὰ,” λέγει, “ ἔρρέθησαν περὶ τοῦ κλίματος τῆς Μελίτης· οἱ μὲν παριστάνουσιν αὐτὸ ὡς τὸ θερμότατον ἐπὶ γῆς· οἱ δὲ ὡς τὸσον ξηρὸν, ὥστε νὰ ἦναι ἀπολύτως ἀνευ ὀμίχλῶν ἢ δρόσων· οἱ δὲ πάλιν θεωροῦσιν αὐτὸ ὡς μᾶλλον ἄστατον καὶ παρὰ τὸ κλίμα τῆς Ἀγγλίας. Ἄλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῶν διαφόρων τούτων γνωμῶν, ὁμολογεῖται σχεδὸν ὑπὸ πάντων ὅτι εἶναι ὑγιεινότερον. Τὸ ἀξιοπαρατήρητον καὶ τὸ χειρότερον περὶ τῆς ἐν Μελίτῃ θερμότητος εἶναι, ὅτι διαρκεῖ τὴν νύκτα ἐπίσης θλιβερά ὡς καὶ τὴν ἡμέραν. Ὁ ἥλιος διαμένει τὸ θῆρος τσαύτας ὥρας ὑπεράνω τοῦ ὀρίζοντος, καὶ οἱ λίθινοι τοῖχοι ἀπορροφῶσι τσαύτην ποσότητα θερμότητος, ὥστε ποτὲ δὲν λαμβάνουν ἀρκετὸν χρόνον διὰ νὰ ψυχρανθῶσι· κατὰ δὲ τὰς βραχεῖας νύκτας

ἡ θερμότης αὕτη ἀκτινοβολεῖται ἐξ αὐτῶν τόσο ἀφθονῶς, ὥστε αἱ νύκτες καθίστανται θερμαὶ ὅσον αἱ ἡμέραι.”—Ὡς πρὸς τοὺς ἀνέμους, ὁ μόνος νοσώδης εἶναι ὁ γνωστὸς Σιρόκκος τῆς Μεσογείου, ὁμοῖος τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Χαμφίν· ἐν Μελίτῃ ἐπικρατεῖ πρὸς τὰ τέλη τοῦ Αὐγούστου καὶ κατ' ὅλον τὸν Σεπτέμβριον.

ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΟΥ ΛΑΟΥ.

Οἱ Μελιταῖοι ἔχουσι βαθὺ χρῶμα, εἶναι δ' εὐρωστοὶ καὶ δυνατοί. Οἱ ἄνδρες εἶναι μεσαίου ὕψους, ὀρθοὶ κατὰ τὸ ἀνάστημα, καλοκαμωμένοι καὶ δραστήριοι. Αἱ γυναῖκες ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἶναι κάτω τοῦ μέσου ἀναστήματος, πλὴν καλοκαμωμένοι καὶ χαρίεσσαι, με κανονικοὺς χαρακτῆρας καὶ λεπτὰ μέλη, πολλαὶ δ' ἐξ αὐτῶν εἶναι ὠραῖαι· συνήθως ἔχουσι μαυριδεράν ὄψιν. Οἱ Μελιταῖοι νυμφεύονται πολλὰ μικροί· αἱ δὲ γυναῖκες εἶναι πολλὰ γόνιμοι· ἐξ ἄλλου μέρους ὑπάρχουν ὀλιγώτατοι πόροι τοῦ ζῆν· ὅθεν πολλὴ πενία καὶ τάλαιπωρία, μολονότι ὁ λαὸς εἶναι φιλόπονος, ἐγκρατῆς, καὶ ὀλιγαρχῆς. Ὅσοι ἐκ τοῦ λαοῦ δὲν καταγίνονται εἰς τὴν γεωργίαν εἶναι λιθοτόμοι· οἱ Μελιταῖοι προσεῖτι εἶναι καλοὶ ναῦται, καὶ λογίζονται τοιοῦτοι εἰς ὅλους τοὺς λιμένας τῆς Μεσογείου. Εἰς τὴν Βαλλέτταν παντοῖα οἰκιακὰ ἐπιπλα κατασκευάζονται ἄριστα, καὶ πολλὰ ἐξάγονται εἰς τὴν Τουρκίαν. Ἐργάται καὶ χειροτέχναι παντὸς εἶδους εἶναι πολυάριθμοι καὶ ἐμπειροί. Αἱ λιθογλυφαὶ καὶ ἄλλα πολλὰ ἔργα των μαρτυροῦσι μεγάλην ἰκανότητα εἰς τὰς τέχνας. Ἡ κομφότης καὶ τὸ κάλλος τῆς διὰ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου συρματοπλέκτου ἐργασίας των εἶναι πασίγνωστα.

Ἐπὶ τῶν Ἴπποτῶν, οἱ Μεγάλοι Μαγίστροι, ὡς κυρίαρχοι, ἐχάρισαν εἰς πολλοὺς Μελιταίους τοὺς τίτλους μαρκεσιῦ, κόμητος, ἢ βαρόνου· οἱ ἀπόγονοι δὲ τούτων, διὰ τοῦ νόμου τῆς πρωτοτοκίας, συγκροτοῦσιν ἔτι κλάσιν εὐγενῶν, ἐξ ὧν ὀλίγοι τινὲς ἀπολαμβάνουν ὑπὲρ τὰς 1000 λίτρας στερλίνας ἐτήσιον εἰσόδημα.

ΓΛΩΣΣΑ.

Ἡ Ἰταλικὴ γλῶσσα εἰσῆχθη εἰς τὴν Μελίτην ἐπὶ τῆς Σικελικῆς ἀρχῆς· ἔκτοτε δὲ μεταχειρίζονται αὐτὴν αἱ ἀνώτεροι τάξεις, καὶ ἐν μέρει αἱ μέσαι τάξεις τῶν εἰς τὰς πόλεις κατοικούντων· ἀλλ' ἡ μητρικὴ διάλεκτος εἶναι εἶδος τῆς Ἀραβικῆς. Εἰς τὰ τῆς κυβερνήσεως, τὰ τῆς ἐκκλησίας, τὰ δικαστικά, τὰ ἐμπορικά, καὶ τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ φιλολογίας, χρησιμεύει ἐν γένει ἡ Ἰταλική.

Ἡ Ἀγγλικὴ γλῶσσα ἔκαμιν ἀρκετὴν πρόοδον εἰς τὴν Μελίτην. Πολλοὶ τῶν πεπαιδευμένων λαλοῦσι καὶ γράφουσιν αὐτὴν, καὶ πολὺ περισσώτεροι ἀναγινώσκουν αὐτὴν μετ' εὐκολίας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ.

Μολονότι πρὸ πολλοῦ ὑπάρχει πανεπιστήμιον ἐν Μελίτῃ συστηθὲν ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Μαγίστρου Πίντου, καὶ μολονότι διάφορα σοφὰ πονήματα συνεγράψαν

ὑπὸ Μελιταίων, ἡ παιδεία μ' ὅλα ταῦτα ἦτον ἕως πρὸ μικροῦ ὅλως παρημελημένη ἐπὶ τῶν νήσων τούτων. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἔλαβε μέτρα ἡ κυβερνήσις πρὸς σύστασιν σχολείων εἰς ὅλας τὰς κώμας. Ἐδωκε δὲ καὶ ἐλευθεριώτερον ὄργανισμὸν εἰς τὸ πανεπιστήμιον, καὶ προσέτι ἐσύστησε Λύκειον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι ἀπαιτοῦνται ἀφρονώτερα μέσα πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ λαοῦ ἀπὸ τὴν παχυλὴν αὐτῶν ἀμάθειαν.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ, ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ, ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ.

Ἡ θρησκεία τῶν Μελιταίων εἶναι ἡ Ῥωμαϊκὴ Καθολικὴ, εἰς ἣν ἅπαντες εἶναι ἰσχυρῶς ἀφωσιωμένοι, μεγίστην ἀκρίβειαν φυλάσσοντες περὶ τὰ ἐξωτερικά της. Οἱ τοῦ κλήρου εἶναι πολυάριθμοι, συμποσούμενοι εἰς περίπου χιλίους, ἐξ ὧν τινὲς εἶναι σοφοὶ ἄνδρες. Τὸ εἰσόδημα τοῦ ἐπισκόπου εἶναι 3,000 λίτραι στερλίναι κατ' ἔτος. Οἱ ἐν Μελίτῃ Διαμαρτυρόμενοι ἀναβαίνουν εἰς περίπου χιλίους, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν Ἀγγλων στρατιωτῶν. Μόλις δ' ἐσχάτως ἀνήγειραν ἰδίαν αὐτῶν ἐκκλησίαν, δαπάνη τῆς χήρας βασιλείσης τῆς Ἀγγλίας. Διαμαρτυρόμενος ἐπίσκοπος μέλλει νὰ διορισθῇ, μὲ τὸν τίτλον Ἐπίσκοπος Γιβραλτάρ, ἀλλὰ θέλει διατρίβειν ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐν Μελίτῃ.

Ὁ πληθυσμὸς τῶν νήσων τούτων ηὔξησε τάχιστα, ἀφοῦ ἔπεσον ὑπὸ τὴν κυριότητα τῶν Ἰπποτῶν τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου. Τὸ 1530, ὅτε αἱ νῆσοι παρεδόθησαν εἰς τοὺς Ἰππότας, οἱ κάτοικοι συνεποσούντο εἰς

17,000	
Τὸ 1632	51,750
Τὸ 1791	90,000
Τὸ 1798	114,000
Τὸ 1803	94,000
Τὸ 1813 πρὸ τοῦ λοιμοῦ	102,000
Τὸ 1828	119,194
Τὸ 1838	120,989

Ἡ ἐπιτόπιος κυβερνήσις τῆς Μελίτης διαχειρίζεται ὑπὸ Ἀγγλοῦ κυβερνήτου, ὅστις, περὶ τὰ νομοθετικά, βοηθεῖται ὑπὸ συμβουλίου ἐξ μελῶν, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ στέμματος. Οἱ κυριώτεροι ὑπάλληλοι τῆς κυβερνήσεως εἶναι ὁ ἀρχιγραμματεὺς, ὁ ἐπιστάτης τοῦ λοιμοκαθαρηρίου, ὁ ἀρχιτελώνης, ὁ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς γῆς προσόδων, καὶ ὁ ἐλεγκτής. Τὰ δικαστήρια εἶναι πολυάριθμα, καὶ ἡ διαδικασία περιπεπλεγμένη καὶ πολυδάπανος· οἱ νόμοι προσέτι ἔχουσι μεγίστην χρεῖαν διορθώσεως. Αἱ δημόσιαι πρόσοδοι τῆς νήσου ἀναβαίνουν εἰς περίπου 100,000 λίτρας στερλίνας, ἐξ ὧν περὶ τὰς 70,000 πηγάζουσιν ἀπὸ τοὺς τελωνιακοὺς δασμοὺς (ἐπιβαλλομένους ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἰς γεννήματα καὶ ὄσπρια) καὶ ἀπὸ τὰ λοιμοκαθαριστικὰ δικαιώματα· περὶ τὰς 23,000 ἀπὸ τὰ ἐνοίκια οἰκιῶν καὶ γαιῶν τῆς κυβερνήσεως, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀπὸ μικροὺς τινὰς φόρους. Ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης χορηγοῦνται ὄχι μόνον οἱ μισθοὶ τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων τῆς κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ δαπάνη τῆς διατηρήσεως τῶν δρόμων, τῶν ὁδῶν, καὶ τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων, καὶ ἡ τοῦ πανεπι-

στημίου, τῶν στοιχειωδῶν σχολείων, καὶ τῶν ἐλεημονητικῶν καταστημάτων.

ῥῆπεται συνέχεια.

Ο ΠΛΟΥΣ ΜΟΥ.

(Ἀπὸ Κυδωνιῶν εἰς Σμύρνην.)

... Παῖ φύγω; ποῖαν λάβω
Θεῶν ἀρξίν, ἢ βροτῶν;
Σοφοκλ. Οἰδίπ. ἐπὶ Κολωνῶ.

ΒΑΕΠΩ, βλέπω ἀντικρῦ μου τὴν ὥραιαν μου πατρίδα,
Καὶ νομίζω πῶς μὲ κράζει, καὶ μὲ λύπην τὴν ἀφίνω·
Καταλείπων ὀπισθὲν μου τὴν γλυκεῖάν μου ἐλπίδα,
Στεναγμοὺς φλογώδεις ῥίπτω, καὶ δακρῶν βρεῖθρα χύνω·
Κλαίω . . . καὶ ἡ μνήμη μόνη τοῦ ἀπείρου ἔρωτός μου
Σύντροφος πιστὴ μὲ εἶναι εἰς τὴν ἔρημον τοῦ κόσμου.

Τῆς καθύγουρ πεδιάδος τὰς παντοδαπὰς ἐκτάσεις
Διασχίζει ἀγερώχως τὸ ὠκύπορον μου πλοῖον·
Τῆς πατρίδος μου αἱ αὔραι εἰς μεγάλας ἀποστάσεις
Τὸ ὄθουσι, τὴν ζωὴν μου ταλαντεύον καὶ κυλίον·
Εἰς ξηρὰς καὶ εἰς πελάγη ῥίπτεται ὁ ὀφθαλμὸς μου·
Πλὴν τί ὄφελος; πλανᾶται εἰς τὴν ἔρημον τοῦ κόσμου.

Τὸν ἀπέναντί μου λόφον ἐν διάδημα καλλύνει,
Ἐν διάδημα λευκόν·
Ἄ! πατρὶς ἐμπαθοῦς ψάλτρας, εἶσαι σὺ, ὦ Μιτυλήνη,
Σὺ τεμένους τῶν ἐρώτων καὶ ὁ τύπος κ' ἡ εἰκὼν·
Πλὴν καὶ σὺ ζοφώδης κείσαι καὶ σιωπηλὴ ἐμπρός μου·
Φεῦ! τὸ πᾶν μὲ ὄμμα βλέπω σκοτεινὸν ἐπὶ τοῦ κόσμου.

Εἰς ἐπικρατείας ἄλλας νὰ δεσπότη μεταβαίνει
Ἄλουργίδα ἐνδυμένος ὁ μονάρχης τῆς ἡμέρας·
Φλόγας ῥίπτει· τὰ πυρὰ του καταστίλθουσι· καὶ βραίνει
Ὅπισθοδρομῶν φῶς κρῦον εἰς τὸ ἤμισυ τῆς σφαιράς·
Πλάσμα ποιητοῦ ἀπείρου, ὕπαγε! παρηγορῶς μου
Ἡ Σελήνη θ' ἀνατελεῖ εἰς τὴν ἔρημον τοῦ κόσμου.

Ἦ Σελήνη, ἄστρον φίλον καὶ ὥραϊον! χαιρετῶ σε
Ἐκ καρδίας καὶ ψυχῆς·
Ἄνυμνον τὰ γόητρά σου αἰ τῆς γῆς ποικιλαι γλῶσσαι,
Καὶ τὰς χάριτάς σου ψάλλει ἕνας κλαίον δυστυχῆς·
Κλαίον, ναί . . . Στεφανωμένος ὑπ' ἀγρίου ἡδύσμου,
Ἐρημος περιπλανᾶται εἰς τὴν ἔρημον τοῦ κόσμου.

Ποῖα ἄλυσις πλασμάτων, ἢ ἀψύχων ἦτε ζώντων,
Ἐκ τῶν πανσθενῶν βλεμμάτων ἠρτημένη αἰωρεῖται!
Θεὸς εἶπε, καὶ ἐπλάσθη πᾶν τὸ σύστημα τῶν ὄντων!
Εἶπε, καὶ διὰ κανόνων αἰωνίων συντηρεῖται!
Πρόνοια! Ἰσχύς! Σοφία! σὲ ὑμνοῦσι τὰ ἐντός μου·
Καὶ τὰ μέγιστα σ' ὑμνοῦσι καὶ ἐλάχιστα τοῦ κόσμου.

Προσευχῆ, σ' ἐπικαλοῦμαι! . . . Πρὸς τὸν Πλάστην σου
Ἰψόσου, ὦ ἁμαρτωλὴ ψυχῆ!